

РЕШЕНИЕ

№ 294

гр. София, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-17, в закрито заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Диляна Господинова

като разглежда докладваното от Диляна Господинова Търговско дело № 20231100900202 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 25 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/.

Образувано е по жалба, подадена от „Д.у.“ ЕООД срещу отказ № 20230114210702-2/ 19.01.2023 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията да впише в търговския регистър по партида на дружеството на следните промени във вече вписани обстоятелства: 1) прехвърляне на всички дружествени дялове от капитала на дружеството от „Р.“ С.р.л., Италия в полза на С.Д.С.; 2) промяна в едноличния собственик на капитала на дружеството, като се впише за такъв С.Д.С. с размер на дялово участие на това лице в капитала от 5 000 лв.; 3) заличаване на лицата С.М.Г. и Д.Ф. като управители на дружеството; 4) вписване на нов управител на дружеството – С.Д.С.; 5) вписване на нов адрес на управление на дружеството.

В чл. 25, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ в редакцията на разпоредбата съгласно измененията обн. в ДВ, бр. 105 от 2020 г., които са в сила от 15.12.2020 г., е предвидено, че жалбата срещу постановен от длъжностното лице по регистрацията отказ се подава чрез Агенция по вписванията, която изпраща незабавно на съда подадената жалба, заедно с приложенията към нея, постановения отказ, заявлението и приложенията към него, както и доказателства за връчването му, като агенцията може да подаде и отговор по жалбата с писмени доказателства по нея. При тълкуване на тази правна норма съдът намира, че в нея е уредено едно право за Агенция по вписванията, която е органът, който е компетентен да се произнесе по направено искане за вписване, обявяване и заличаване в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, да подаде становище по постановения отказ, с което да допълни мотивите си, които по правило следва да са изложени в пълнота в съдържанието на самия акт. Въпреки че законът е използвал терминът „отговор на жалбата“, не може да се приеме, че Агенцията по вписванията има право да подаде писмен отговор на подадената жалба срещу отказа. Това е така, защото такава право възниква само за страната в едно производство, което се развива пред гражданския съд, но не и за правен субект, който няма качеството на страна в това производство, а още по-малко за органа, който е постановил акта, който се обжалва пред съда и подлежи на проверка за допустимост и правилност. Регистърното производство, което се развива пред Агенция по вписванията по реда на ЗТРРЮЛНЦ, по своя характер е охранително гражданско производство, поради което при неговото провеждане важат както специалните правила, предвидени в този закон,

така и общите правила на гражданския процес, регламентирани в ГПК, към които е налице и изрично препращане в някои от нормите на ЗТРРЮЛНЦ. В нито един от отделните видове граждански процеси, които са уредени в ГПК, не е предвидено органът, който е постановил един акт да участва като страна в производството по неговото обжалване, да има право да подаде писмен отговор на подадена срещу неговия акт жалба, както и да има право на жалба срещу решението на съда, с което се отменя неговия акт. С оглед на това и предвид факта, че в ЗТРРЮЛНЦ няма изрична правна норма, с която да е предвидено, че Агенция по вписванията участва като страна в производството по обжалване на откази, постановени от длъжностни лица от нейния състав, което би противоречало на общите принципи, върху които е изграден гражданския процес, то трябва да се приеме, че тя няма това качество. Освен изложеното, следва да се посочи и това, че охранителното производство по своя характер е едностранно такова, в което участва само едно лице и това е молителят, който търси съдействие от компетентния за това орган и в него не участва насрещна страна. Ето защо настоящият съдебен състав счита, че Агенция по вписванията няма качеството на страна в производството чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ и следователно не разполага с право да подава писмен отговор. Тя има предоставена съгласно чл. 25, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ възможност да подаде единствено становище по жалбата, какъвто характер има и представения по делото отговор по жалба.

Софийски градски съд, след като съобрази изложените от жалбоподателя доводи и събраните по делото доказателства, намира следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок срещу акт, подлежащ на обжалване съгласно разпоредбата на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ и от лице, което има право и интерес от обжалването, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Предмет на регистърното производство, образувано по заявлението на „Д.у.“ ЕООД, по което е постановен обжалвания в настоящото производство отказ, е вписване в търговския регистър на следните промени във вече вписани обстоятелства: 1) прехвърляне на всички дружествени дялове от капитала на дружеството от „Р.“ С.р.л., Италия в полза на С.Д.С.; 2) промяна в едноличния собственик на капитала на дружеството, като се впише за такъв С.Д.С. с размер на дялово участие на това лице в капитала от 5 000 лв.; 3) заличаване на лицата С.М.Г. и Д.Ф. като управители на дружеството; 4) вписване на нов управител на дружеството – С.Д.С.; 5) вписване на нов адрес на управление на дружеството.

При подаване на заявление за вписване на определени обстоятелства в търговския регистър длъжностното лице, което е компетентно да извърши вписването, съответно да постанови отказ, извършва проверка както на редовността на подаденото заявление – дали то изхожда от оправомощено лице и е изготвено при спазване на предвидените в закона форма и ред, а също така и за това дали от представените от заявителя документи се доказва, че заявените за вписване обстоятелства съществуват, както и че те съответстват на закона, т.е. че не противоречат на императивни законови норми /чл. 21, т. 5 ЗТРРЮЛНЦ/.

Когато при извършване на тази проверка се установи, че към заявлението не са приложени всички документи, които се изискват по закон, или когато не е платена дължимата държавна такса, длъжностното лице по регистрацията на основание нормата на чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ е длъжно да даде указания на заявителя за отстраняване на нередовността и се произнася по заявлението едва след като те бъдат отстранени или след изтичане на срока за това, който е определен в цитираната законова разпоредба. В чл. 22, ал. 5, изр. посл. ЗТРРЮЛНЦ е посочено, че при неизпълнение на дадените указания в срок от заявителя, длъжностното лице постановява отказ само на това основание, без да се произнася по същество по направеното искане, т.е. по това дали са налице предпоставките на закона за вписване на определено обстоятелство съответно за обявяване на представен акт. За да е законосъобразен отказа, постановен по реда на чл. 22, ал. 5, изр. посл. ЗТРРЮЛНЦ, какъвто е този, който е предмет на подадената жалба, той следва да се предхожда от законосъобразно дадени от длъжностното лице указания, както и от изтичане

на срока, предвиден в закона, в който заявителят може да отстрани нередовностите на подаденото заявление, и съответно от липсата на предприети от заявителя действия за изпълнение на дадените указания.

Всички заявени за вписване обстоятелства произтичат от извършеното прехвърляне на дялове от капитала на „Д.у.“ ЕООД, поради което в случая проверката, която следва да извърши длъжностното лице включва и това дали заявителят е представил документи, удостоверяващи смяната на собствеността върху дялове. Доколкото в заявлението се сочи, че промяната е в резултат на сключен договор за прехвърляне на дружествени дялове, то на проверка подлежи и това дали са представени доказателства, от които се установява, че такава сделка е сключена, че са спазени установените в закона императивни изисквания за сключването ѝ, както и че тя е породила действие по прехвърляне в собственост на С.Д.С. на дялове от капитала на „Д.у.“ ЕООД на стойност 5 000 лв.

От представените в образуваното регистърно производство документи се установява, че на 10.01.2023 г. между юридическото лице, притежаващо всички дялове от капитала на дружеството с ограничена отговорност „Д.у.“ ЕООД, което е „Р.“ С.р.л., Италия, като продавач, и С.Д.С., като купувач, е сключен договор за продажба на дялове. Предмет на сделката е възмездното прехвърляне на всички дружествени дялове от капитала на „Д.у.“ ЕООД, които са 500 дяла, всеки от които с номинална стойност от 10 лв. Доколкото страна по този договор е юридическо лице, което не е учредено съгласно законите на Република България и предвид факта, че длъжностното лице по вписванията е длъжно да провери дали от името на това юридическо лице надлежно е изразена воля за прехвърляне на дружествените дялове в договора от 10.01.2023 г., то приложение намира правилото на чл. 21, ал. 3, т. 4 от Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър /Наредбата/, в което задължава заявителя да приложи към подадено заявление за вписване на промени документ, установяващ съществуването на юридическо лице - съдружник, което не е учредено по българското право, и удостоверяващ лицата, които го представляват по националния му закон. Този документ следва да удостоверява описаните факти към релевантната дата, която в настоящия случай е 10.01.2023 г., когато е сключен договорът за продажба на дружествени дялове и е необходим, за да бъде преценена валидността на изявленията на „Р.“ С.р.л., Италия за разпореждане с дружествени дялове. От документите, представените към заявлението, за разглеждане на което е образувано настоящото регистърно производство, е видно, че сред тях няма такъв, който да удостоверява съществуването на дружеството „Р.“ С.р.л., Италия, който е едноличен собственик на капитала на „Д.у.“ ЕООД, както и лицата, които го представляват по законите на Италия, към релевантната дата 10.01.2023 г. Такъв не е документът, издаден от Търговската камара на Верона, приложен към заявлението, тъй като той отразява актуалното състояние на посоченото дружество към много по-ранно от релевантната дата – към 06.10.2022 г. Това е констатирано от длъжностното лице, което е дало указания на заявителя да представени изискуеми документ.

За да се отговори на въпроса дали тези указания не са изпълнени своевременно от заявителя, каквато констатация е направило длъжностното лице, съдът следва да се произнесе по това какъв е предвиденият в закона срок за отстраняване на нередовностите на заявлението и от кой момент започва да тече.

В чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ е предвидено, че срокът, в който заявителят може да изпълни дадените указания за отстраняване на нередовността на подаденото заявление, е до изтичането на срока по чл. 19, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ, който е този, установен за произнасяне от длъжностното лице по подадено заявление, и той е след изтичане на три работни дни от неговото постъпване в търговския регистър. В същия смисъл е и подзаконовата норма на чл. 92а, ал. 2 от Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър, в която срокът за отстраняване на нередовностите на заявлението е по –ясно посочен от този в закона, а именно определен е в размер на до 3 работни дни от постъпване на заявлението. При съобразяване на това и на предвиденото в чл. 22, ал. 5, изр. 2 ЗТРРЮЛНЦ задължение на длъжностното лице да оповести указанията, които дава, по

електронната партида на търговеца не по-късно от следващия работен ден от постъпването на заявлението в търговския регистър, се налага изводът, че срокът за отстраняване на констатираните нередовности започва да тече най-късно от работния ден, следващ постъпване на заявлението, и изтича на третия работен ден от неговото постъпване, т.е. е два работни дни. В закона е предвидено, че указанията не се съобщават, а се обявяват по партидата на търговеца, с което се приема, че са му станали известни и което е свързано с това, че за последния е ясен краткият срок, до който те трябва да бъдат дадени от длъжностното лице, и именно с оглед на този кратък срок, в закона му е възложено в тежест сам да следи за тях с оглед на възможността да ги изпълни.

Посоченото в предходния абзац разрешение обаче не се отнася за случаите, в които длъжностното лице не е спазило законовия срок за даване на указания, който е инструктивен по своя характер, какъвто е и настоящия, в който указанията за отстраняване на констатираните нередовности са дадени не на следващия работен ден след първия работен ден, считано от подаване на заявлението, а ден по-късно /заявлението е подадено на 14.01.2023 г., което е събота и е неработен ден, поради което първият работен ден от момента на неговото постъпване е 16.01.2023 г. и срокът за даване на указания е до изтичане на работния ден, който следва 16.01.2023 г., т.е. до 17.01.2023 г., а указания са дадени на 18.01.2023 г./. В този случай, за да се приеме, че указанията са надлежно дадени и може да се приложи последицата от неизпълнението им, регламентирана в чл. 22, ал. 5, изр. посл. ЗТРРЮЛНЦ, а именно да се постанови отказ, то, от една страна, следва да се установи, че длъжностното лице е предоставило срок за тяхното изпълнение от минимум два работни дни и освен това указанията и предоставения срок следва да бъдат изрично съобщени на заявителя, за който не може да се приеме, че е длъжен ежедневно да следи кога и дали длъжностното лице по регистрация, което е сезирано с подаденото заявление, ще му даде указания в изпълнение на правомощията си по чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ, след като вече е изтекъл установения в закона срок за това. Съобщаването на дадените указания следва да стане по общите правила, предвидени в Глава Шеста от общата част на ГПК, които са приложими и за охранителните производства, каквото е регистърното по ЗТРРЮЛНЦ. Такова съобщаване обаче не е направено в случая, което означава, че от длъжностното лице по регистрацията не е предоставен на заявителя надлежен срок да изпълни дадените указания за представяне на документ, установяващ съществуването на дружеството „Р.“ С.р.л., регистрирано съгласно законите на Италия, към 10.01.2023 г. и удостоверяващ лицата, които го представляват по националния му закон към тази дата. Ето защо и спрямо заявителя не биха могли да бъдат приложени неблагоприятните последици от неотстраняване в срок на нередовностите, които са предвидени в чл. 22, ал. 5, изр. последно ЗТРРЮЛНЦ, т.е. не може да бъде постановен отказ, който да е мотивиран единствено с това неизпълнение. Това прави постановеният в настоящото регистърно производство отказ незаконосъобразен и като такъв следва да бъде отменен. След отмяната на отказа съдът не трябва да дава указания на длъжностното лице за даване на надлежни указания и тяхното редовно съобщаване, защото се установява, че в настоящото съдебно производство по разглеждане на подадената частна жалба срещу отказа заявителят „Д.у.“ ЕООД е представил документ, удостоверяващ актуалното към 27.01.2023 г. състояние на дружеството „Р.“ С.р.л., Италия, както и лицето, което го представлява по закон. Съдът следва да съобрази този документ и въз основа на него и на останалите такива да направи извод дали договорът за прехвърляне на дружествени дялове е произвел действие.

От съдържанието на договора за продажба на дружествени дялове от 10.01.2023 г. се установява, че той е подписан от името на дружеството-продавач „Р.“ С.р.л. от лицето М. И., който се установява, че е надлежно упълномощен да го представлява при сключване на тази сделка по силата на изявление за упълномощаване, направено от законния представител на дружеството М.С. в изискуемата съгласно чл. 37 ЗЗД вр. чл. 129, ал. 2 ЗЗД форма – писмена с нотариална заверка на подписа на упълномощителя и на съдържанието. Това означава, че воля за разпореждане с притежаваните от „Р.“ С.р.л. 500 дружествени дялове от капитала на „Д.у.“ ЕООД е надлежно изразена от лице, което има право да направи това по силата на упълномощителната сделка, и поражда правни последици. Установява се и това, че

договорът за продажба на дялове е сключен в предвидената в чл. 129, ал. 2 ТЗ форма за действителност – писмена с нотариална заверка на подписите на страните и на съдържанието, поради което същият е валиден и е породил действие по прехвърляне в патримониума на приобретателя С.Д.С. на дружествените дялове, притежавани към този момент от „Р.“ С.р.л., Италия.

Приобретателят на дружествените дялове по договора от 10.01.2023 г. не е съдружник, а трето за дружеството лице, поради което и съгласно чл. 129, ал. 1 ТЗ, за да може този договор да породи правно действие, следва да се установи, че са налице следните допълнителни предпоставки: 1) че са спазени изискванията за приемане на нов съдружник, които са тези предвидени в чл. 122 ТЗ, а именно, че купувачът на дяловете е подал писмена молба до дружеството за приемането му за съдружник, в която той заявява, че приема условията на дружествения договор съответно на учредителния акт, както и че е взето решение за приемане на това лице за съдружник от компетентния орган на търговското дружество, който е общото събрание съответно едноличния собственик на капитала и 2) да се установи, че дружеството, чиито дялове от капитала са предмет на сключената прехвърлителна сделка, няма неизплатени изискуеми трудови възнаграждения, обезщетения и задължителни осигурителни вноски на работниците и служителите, включително и на работниците и служителите, трудовите правоотношения с които са прекратени до три години преди прехвърлянето на дружествения дял.

От представените от заявителя документи е видно, че купувачът на всички дружествени дялове от капитала на „Д.у.“ ЕООД С.Д.С. е изразила воля да придобие качеството съдружник в дружеството и да приеме условията на учредителния акт, която е обективизирана в молба от 15.11.2022 г. В регистърното производство е представен протокол от 01.12.2022 г., от който се доказва, че на 01.12.2022 г. от едноличния собственик на капитала на „Д.у.“ ЕООД, който е „Р.“ С.р.л., е прието решение за даване на съгласие за прехвърляне на всички дружествени дялове от капитала на дружеството на третото за него лице С.Д.С., с което са спазени изискванията на чл. 129, ал. 1 ТЗ. Освен това този протокол е съставен в изискуемата форма, която е писмена, доколкото диспозитивната норма на чл. 137, ал. 4 ТЗ, предвиждаща по-тежка форма за действителност на решението на едноличния собственик на капитала по чл. 137, ал. 1, т. 2 ТЗ, е дерогирана с чл. 8.2. от действащия към този момент учредителен акт.

Установява се и това, че към заявлението е представен и документът, който се изисква съгласно чл. 21, ал. 3 от Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър, а именно: препис от учредителния акт, съдържащ отразяване на промяната на лицето, притежаващо 100 % от дружествените дялове.

Доказването на второто от въведените с нормата на чл. 129, ал. 1 ТЗ изисквания в регистърното производство, образувано пред търговския регистър по заявление за вписване на промените, произтичащи от договора за прехвърляне на дружествени дялове, става по начина, предвиден в чл. 129, ал. 2 ТЗ в редакцията □ след изменението обн. в ДВ, бр. 15 от 2018 г., което е в сила от 16.02.2018 г. В нея е предвидено, че за да бъде вписано в търговския регистър прехвърлянето на дружествен дял към подаденото заявление трябва да бъдат представени от управителя на дружеството и от праводателя на декларации по образец за това, че дружеството няма изискуеми и неизплатени задължения за трудови възнаграждения, обезщетения и задължителни осигурителни вноски на работниците и служителите.

При проверка на документите, представени от заявителя в хода на производството, по което е постановен обжалваният отказ, е видно, че той е представил декларации, които изхождат от лицата С.М.Г., който е единият от вписаните към момента на съставянето им управители на „Д.у.“ ЕООД, и от законния представител на дружеството „Р.“ С.р.л., Италия, което е прехвърлителят на дружествените дялове, поради което следва да се приеме, че към заявлението са приложени декларации, изходящи от всеки от посочените в нормата на чл. 129, ал. 2 ТЗ правни субекти. Освен това от съдържанието им е видно, че в тях се съдържа декларация на лицата, които са ги подписали, че дружеството „Д.у.“ ЕООД няма

неизплатени дължими трудови възнаграждения, обезщетения и задължителни осигурителни вноски на работниците и служителите. В тях се съдържа и изявление на автора им, че му е известна наказателната отговорност, която носи по чл. 313 НК за деклариране на неверни данни. Ето защо съдът приема, че в настоящото регистърно производство заявителят е представил документи, с които е удостоверил спазване на изискването, предвидено в нормата на чл. 129, ал. 1, изр. 2 ТЗ относно липса на неизплатени от дружеството „Д.у.“ ЕООД изискуеми трудови възнаграждения, обезщетения и задължителни осигурителни вноски на работниците и служителите.

След като от документите, представени в регистърното производство, по което е постановен обжалваният отказ, както и в настоящото съдебно производство, се доказва, че са осъществени всички изисквания на закона, при които договорът за прехвърляне на дружествени дялове е породил действие, то трябва да се приеме, че 500 дяла от капитала на „Д.у.“ ЕООД с номинална стойност от 5 000 лв. са преминали в патримониума на лицето С.Д.С.. Ето защо са налице предпоставките за извършване на исканото вписване на промяна в обстоятелствата, изразяващи се в прехвърляне на дялове от капитала на дружеството „Д.у.“ ЕООД в полза на С.Д.С., в заличаването на прехвърлителя като едноличен собственик на капитала и вписване на приобретателя като такъв. Длъжностното лице по регистрацията обаче не е постановило такъв акт по тази част от заявлението, а е отказало да впише посочените обстоятелства, което означава, че отказът трябва да бъде отменен.

От представения в производството протокол за приети на 10.01.2023 г. решения на едноличния собственик на капитала на „Д.у.“ ЕООД е видно, че от върховния орган на това дружеството са приети решения за промяна на седалището и адреса му на управление, както и за избор на нов управител, който е едноличният собственик на капитала. Ето защо следва да се приеме, че и тези обстоятелства, които също са заявени за вписване, са настъпили, като към заявлението са приложени и изискуемите в този случай допълнителни документи, а именно нотариално завереното съгласие и образец от подписа на новия управител. Следователно налице са предпоставките за вписване и на нов управител и на ново седалище и адреса на управление по партидата на дружеството-жалбоподател.

По изложените съображения съдът намира, че подадената жалба е основателна и обжалваният отказ следва да бъде изцяло отменен.

Жалбоподателят е направил искане за присъждане в негова полза на направените в съдебното производство разноски, което съдът счита за неоснователно. Правото на разноски на едно лице в гражданския процес може да бъде упражнено само срещу насрещната страна в производството, която неоснователно е въвела първата в спора пред съда, т.е. само при двустранните производства, каквото обаче не е регистърното производство, което е едностранно и направените в него разноски не могат да се възлагат за заплащане по правилата на чл. 78 ГПК, а си остават за страната, която ги е сторила.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Д.у.“ ЕООД отказ № 20230114210702-2/ 19.01.2023 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията да впише в търговския регистър по партида на дружеството на следните промени във вече вписани обстоятелства: 1) прехвърляне на всички дружествени дялове от капитала на дружеството от „Р.“ С.р.л., Италия в полза на С.Д.С.; 2) промяна в едноличния собственик на капитала на дружеството, като се впише за такъв С.Д.С. с размер на дялово участие на това лице в капитала от 5 000 лв.; 3) заличаване на лицата С.М.Г. и Д.Ф. като управители на дружеството; 4) вписване на нов управител на дружеството – С.Д.С.; 5) вписване на нов адрес на управление на дружеството.

УКАЗВА на Агенция по вписванията да впише по партидата на „Д.у.“ ЕООД промени във вече вписани обстоятелства, които са заявени със заявление с вх. №

20230114210702 и се изразяват в: 1) прехвърляне на всички дружествени дялове от капитала на дружеството от „Р.“ С.р.л., Италия в полза на С.Д.С.; 2) промяна в едноличния собственик на капитала на дружеството, като се впише за такъв С.Д.С. с размер на дялово участие на това лице в капитала от 5 000 лв.; 3) заличаване на лицата С.М.Г. и Д.Ф. като управители на дружеството; 4) вписване на нов управител на дружеството – С.Д.С.; 5) вписване на нов адрес на управление на дружеството.

Решението не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски градски съд: _____